

som en Selvfølge, formedes efter handelspolitiske Synspunkter. Det er naturligvis meget mere end et Tilfælde, at Andreas Peter Bernstorff vandt sine Sporer som ung Mand i Generaltoldkammeret og Kommercekollegiet og derved fik Indsigt i og Respekt for Handelen og dens Betydning. Og endnu den Dag i Dag er dette Vejen, man maa gaa.

Bed at have alle de erhvervsmæssige sammenhørende Sager forenede under sin Ledelse, blev det nævnte Kollegium sat i Stand til at have det fornødne Overblik over hele Udenrigshandelen og Fragtfarten og kunde derfor til enhver Tid — som oftest med en Hastighed og Resolutiethed, der gør alle Nutidens Forestillinger om Sagers kancellimæssige Behandling fuldstændig til Stamme — gribe direkte hjælpende og støttende ind. Under Datidens store Søkrige, da Kapring af et enkelt Handelskæb kunde føre til den paagældende Handelsmands og Reders Ruin, gjaldt det i højeste Grad om øjeblikkelig at faa sat det fornødne Apparat i Bevægelse for at forhindre, at et Skib eller dets Ladning blev gjort til Prisje. At man fra den danske Regerings Side altid i slige Tilfælde kunde være tilrede, viser noksom den store Betydning, som alle saadanne Sagers samlede og ensartede Behandling frembyder.

Man havde overhovedet i dette Collegium et Øje paa hver Finger. Da f. Eks. den store Eksport af salt Rød, der var begyndt under den engelsk-franske Søkrig, samtidig med Syvaarskrigen, standsede med Fjendtlighedernes Ophør, gav man sig straks til at undersøge Karfagerne hertil, og da den nordamerikanske Frihedskrig atter skabte Konjunktur for denne Afjætning, kunde Kollegiet give alle Slagterier udførlig Anvisning paa, hvilken Slags Kvæg de burde anvende, hvorledes Saltningen og Redpakningen skulde foregaa, og i alle Eksportthavne ansattes der Bragere til at bedømme, om disse Forskrifter bleve efterlevede.

Dette er kun et enkelt Eksempel. Men saaledes vaagede Kollegiet omhyggelig over den danske Handels Vel og sørgede for gennem selvstændige Initiativer at opelske Landets Eksport — til ubestridelig Gavn for vort Fædrelands økonomiske Opblomstring. Uden den Rigdom, som hine Tidens Handelsforetagender under en vis Regerings kyndige Forsjorg bragte Landet, havde de store Landboreformer simpelthen været økonomisk umulige. Selvfølgelig bærer hin Tids Handelsmænd Hovedæren herfor, saa vist som det frie personlige Initiativ altid er Handelsbærende Kraft. Men derfor bliver det dobbelt lærerigt at se, at man netop i en Tid, da Danmarks Røbmandsstand var dygtigere, driftigere, rigere paa Initiativ end nogen Sinde baade før og siden, fra alle Sider søgte og erkendte Nytten, ja Uundværligheden af handelskyndige Regerings-Organers Hjælp, Støtte, Opmuntring og Vejledning.

Det er da denne Tradition fra vor Handels stolteste Tider, som Landets Røbmandsstand anraaber den høje Regering om atter at tage op, saa at den, inden Aarhundredet gaar ud, kan staa lige saa fuldt rustet i Konjunkturernes store Kamp, som den danske Handelsstand ved det forrige Sæls Slutning.

Forretningsudvalget:

Frantz Th. Adolph,
Formand.

G. J. Esmann,
Odense.

L. J. Frisenette,
Nykøbing p. F.

Sigfred Goldschmidt,
Kjøbenhavn.

H. N. Hansen,
Borde.

N. A. Hasselbalh,
Kjøge.

Victor Høffding,
Kjøbenhavn.

N. Raalund,
København.

Ad. Tachan,
Lisbed.

Sul. Schovelin.

Til den høje Regering.